



Study the Role of Security in the Development of Foreign Tourism in Tabriz City

Abolfazl Ghanbari ^{✉1}, Taha Imanzadeh ², Khatere Abdi Daylari ³

1. Corresponding author, Professor, Department of Geographical Research, Faculty of Planning and Environmental Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran. E-mail : a_ghanbari@tabrizu.ac.ir
2. Master student of Geography and Tourism Planning, Faculty of Planning and Environmental Sciences, University of Tabriz, Iran. E-mail: tahaimanzade@gmail.com
3. Master student of Geography and Tourism Planning, Faculty of Planning and Environmental Sciences, University of Tabriz, Iran. E-mail: khatere_abdi1993@yahoo.com

Article Info

ABSTRACT

Article type:

Research Article

Article history:

Received :17 July 2023

Revised : 19 August 2023

Accepted :23 September 2023

Published :18 February 2025

Keywords:

Security,

Minimum Squares (PLS-SEM),

Foreign Tourism.

Tourism in the New World has been considered by decision makers as an important industry in the economic development of countries. In order to achieve this and its expansion, the issue of security is undoubtedly one of the important parameters that researchers have paid special attention to; Therefore, in the present study, the role of security in the development of foreign tourism will be investigated. The results of research studies indicate that different types of security, including financial, social security, etc., as well as how to present the image of Iran and advertising, affect the development of foreign tourism in Iran. For this reason, recognizing the role of security in the experience of tourism and marketing of government officials in order to create more security and promote it, is very important. In this study, to investigate the role of security in the development of foreign tourism, a researcher-made questionnaire with 25 indicators and a Likert scale was prepared and distributed among foreign tourists in the city of Tabriz. 70 questionnaires were completed in three weeks, of which 65 were suitable for use; The reliability and validity of the questionnaires were calculated using Cronbach's alpha coefficient and analyzed by structural equation modeling with least squares approach (PLS-SEM). The model variables of the role of security in the development of foreign tourism were extracted from the summary of previous studies. The results show that the factor of political security with a path coefficient of 0.327 has the greatest impact on the factors of development of foreign tourism.

Cite this article: Ghanbar, A., Imanzadeh, T., & Abdi Daylari, K. (2025). The Role of Security in the development of foreign tourism. *Journal of Geography and Planning*, 28 (90), 221-236.

<http://doi.org/10.22034/gp.2023.57572.3169>



© The Author(s).

Publisher: University of Tabriz.

DOI: <http://doi.org/10.22034/gp.2023.57572.3169>

Introduction

Tourism has now become the largest industry in the service sector and is the first industry in the world in terms of importance (Kaur, 2017: 73). Tourism provides new models that can change and organize the personality traits and living space of people; They also reflect the characteristics of the structure of society, the values and beliefs of the people who live in the land (Khoshkhu et al., 2017: 438). Tourism is one of the world's leading industries and a major tool for economic development, and security has a very high impact on tourism and the orientation of economic interests. In addition, when government officials care about tourism and tourism issues are important to them, they show more interest in meeting the needs of various local communities and provide better services to the general public (Žuromskaite et al., 2018: 266). There are several factors influencing the development of tourism, the most important of which is security. Comfort, convenience and security are very important issues that attract or repel tourists to different places. Because, one of the most important factors threatening the presence of people in public spaces is the fear of feeling insecure. The insecurity of public places and spaces disrupts vitality and health in daily life and imposes great costs on society by hindering cultural growth and public participation (Korstanje and George, 2020: 87). Also, the presence of tourists in a country, in addition to economic development and cultural exchanges, is the best propaganda about the existence of security in that country (Brendan, 2016: 232). This leads to an exponential increase in the number of tourists. In today's fragile environment, tourism is considered one of the most vulnerable industries to crises and risks (Kiliclar, 2017: 115) and is exposed to various types of risks (Tarlow, 2014: 145). Due to the diversity and complexity of tourism activities, the effects of these activities also have wide and interconnected dimensions (Sadeghlu and Yarahmadi, 1399: 327). Among these, one of the limiting factors in the development of this industry is issues related to tourism security (Radović and Arabska, 2016: 74). Therefore, addressing the issue of the impact of security on attracting tourists is very important.

Purpose of the research

Iran is one of the most important countries full of cultural and ecotourism attractions and this advantage should be used for its cultural and economic development. The cities of Iran, in addition to having valuable textures and a large number of historical monuments, some of which are among the valuable works of world architectural history, are among the few cities in the world in terms of beauty, performance, strength, stability and economic growth and development. It is a completely security-oriented phenomenon, and one of the economic sectors that will be severely damaged in the absence of security is the tourism industry. As noted, there is a defined relationship between tourism and stability and security development. Experts believe that there is enough security for tourists in Iran, but the main problem in attracting tourists is the lack of propaganda from Iran and the negative propaganda of other countries against Iran. It should be noted that the development of the tourism industry in any country indicates the stability of national security in that country. In this context, it is very important to know in what areas we should create security. Therefore, the purpose of this study is to investigate the impact of security on the development of foreign tourism in Iran. For this purpose, the research conducted in this area is reviewed and finally the elements influencing the role of security in the development of foreign tourism are summarized.

Research methodology

The present study is a research in terms of data and method of data collection. Spatially, due to various limitations, it has been done only in the city of Tabriz, and since it has been done with the aim of investigating the role of security in the development of foreign tourism in the city of Tabriz, it is a descriptive study. Library and field studies (questionnaire, interview and observation) have been used to collect the required data and information. The statistical population of this study is foreign tourists in the city of Tabriz, which to determine the required sample size of tourists according to the method of data analysis and analysis, which is based on PLS-SEM, taking into account the requirements of the minimum sample of tourists in this method. Who had traveled to Tabriz in the spring and summer of 1400, was completed. In this study, the maximum number of independent variables in the measurement and structural model is 4, 65 observations are needed to achieve a statistical power of 80% and obtain a minimum value of R^2 equal to 0.25 (with 5% error probability). Therefore, 70 samples were considered so that if incomplete questionnaires were filled in, they would be easily discarded and the research would not be disrupted. In the present study, simple random sampling method was used for sampling and in data analysis, SPSS and PLS software and for the validity and reliability of the questionnaire, content validity, respectively (opinion of professors and experts related to tourism issues) And Cronbach's alpha coefficient, which is always estimated to be 0.85, was used. In the following, the research indicators are given in the form of table number (1).

Geographical area of research

Iran, officially the Islamic Republic of Iran, is a country in West Asia. With an area of 1648,195 square kilometers, it is the second largest country in the Middle East. Iran is bordered by Armenia and Azerbaijan to the northwest, the Caspian Sea to the north, Turkmenistan to the northeast, Afghanistan and Pakistan to the east, the Persian Gulf and the Sea of Oman to the south, and Iraq and Turkey to the west. The Middle East is strategically located in the Persian Gulf region, and the Strait of Hormuz to the south is a vital route for crude oil transportation. The total population of Iran's provinces exceeds 83.5 million and Tehran is the capital and most populous city of this country. The experience of tourism industry operators in Iran shows that most tourists who travel to Iran feel insecure at the beginning of arrival, but at the end of the trip, they consider Iran safe. Tourists are supposed to be ambassadors who describe our country and its security as it is, in the international arena (Seydai and Hedayati Moghadam, 2010: 112).

Discussions and findings

Failure to reject the positive and significant effect of economic security factor on the development of foreign tourism: According to the confidence interval obtained from the evaluation results of the model of the role of security in the development of foreign tourism in Table (6), is equal to 0.002. There is a significant relationship between economic security and foreign tourism development. Also, due to the positive coefficient of the obtained variable, the effect of the economic security factor variable on the development of foreign tourism is positive. The value of the route coefficient is equal to 0.290, which indicates that with the increase of one unit of economic security factor, the development of foreign tourism increases by 0.290 units. Not rejecting the positive and significant effect of social security factor on the factors of foreign tourism development: According to the confidence interval obtained from the evaluation results of the model of the role of security in the development of foreign tourism in Table (6), is equal to 0.011. There is a significant relationship between social security and foreign tourism development. Also, due to the positive coefficient of the variable obtained, the effect of the social security factor variable on the development of foreign tourism is positive. The value of the route coefficient is equal to 0.222, which indicates that with the increase of one unit of the social security factor, the development of foreign tourism increases by 0.222 units. Non-rejection of the positive and significant effect of political security factor on the factors of foreign tourism development: According to the confidence interval obtained from the evaluation results of the model for examining the role of security in foreign tourism in Table (6), is equal to 0.002. There is a significant relationship between political security and foreign tourism development. Also, due to the positive coefficient of the obtained variable, the effect of the variable of political security factor on the development of foreign tourism is positive. The value of the path coefficient is equal to 0.327, which indicates that with the increase of one unit of political security factor, the factors of food tourism development increase by 0.327 units. Failure to reject the positive and significant effect of financial security factor on foreign tourism development factors: According to the confidence interval obtained from the evaluation results of the model for evaluating the role of security in foreign tourism development in Table (6), is equal to 0.004. There is a significant relationship between the variable of financial security factor and the development of foreign tourism. Also, due to the positive coefficient of the obtained variable, the effect of the financial security variable on the development of foreign tourism is positive. The value of the route coefficient is equal to 0.248, which indicates that with the increase of one unit of the financial security factor, the development of foreign tourism increases by 0.248 units.

Conclusion

The results of testing the hypotheses of this model are given in Table (6) of the article. In this table, there are P and T values and the magnitude of the relationship between the hidden variables and the path coefficients. Due to the small value of P in all tests, assumptions of 0.50, the probability of T value being in the significant range is less than 0.05 and the regression values of independent variables in predicting hidden variables are significantly different from the probability level of 0.95. It is zero. As a result, all of the above hypotheses are accepted. The value of path coefficients, which indicates the effect of independent latent variables on latent dependent variables, is positive in all hypotheses and indicates a direct effect on latent dependent variables. In this model, political security has the greatest impact on the factors of foreign tourism development. Therefore, the results of the collected data showed that social security, economic security, political security, financial security effectively affect the development of foreign tourism in Iran (Hypotheses one, two, three, four), which is approved, According to the researches of people such as Khoshfar et al. (2013), Ranjbarian et al. (2012), Shahivandi et al. (2011), Hezar Jaribi (2011), Eris Anwar et al. (2012), Artogar (2015), Hall (2008). Contrary to the results of previous studies that paid less attention to the role of financial security in tourism, the results of this study showed that financial security as one of the sub-branches of security has a key role in the development of foreign tourism in Iran.



بررسی نقش امنیت در توسعه گردشگری خارجی در شهر تبریز

ابوالفضل قنبری^۱، طاها ایمان زاده^۲، خاطره عبدی دایلاری^۳

۱. استاد گروه سنجش از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. رایانامه: a_ghanbari@tabrizu.ac.ir

۲. نویسنده مسئول، کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی توریسم، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. رایانامه: tahaimanzade@gmail.com

۳. کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی توریسم، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. رایانامه: khatere_abdi1993@yahoo.com

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۲۶

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۵/۲۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۷/۰۱

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۱/۳۰

کلیدواژه‌ها:

امنیت،

حداقل مربعات جزئی

(PLS-SEM)،

گردشگری خارجی.

گردشگری در دنیای امروز به عنوان صنعتی مهم در جهت توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورها به حساب می‌آید. بنابراین برای رونق بخش گردشگری در کشورها نیاز است که دولت‌ها موضوع امنیت را در کشورها اولویت قرار داده و بدان توجه ویژه‌ای نمایند تا تصویری مطلوب از مقصد در ذهن گردشگران ایجاد شود؛ از این رو، در تحقیق حاضر به بررسی نقش امنیت در توسعه گردشگری خارجی پرداخته شده است. نتایج بررسی‌های تحقیق، بیانگر این موضوع است که انواع مختلف امنیت، از جمله، امنیت مالی، اجتماعی و ... و همچنین چگونگی ارائه تصویر از ایران و تبلیغات، بر توسعه گردشگری خارجی در ایران تأثیر دارد. به همین دلیل این تحقیق با هدف شناخت نقش امنیت در تجربه‌ی گردشگری و بازاریابی مسئولان دولت در جهت ایجاد امنیت بیشتر و تبلیغ آن انجام گرفته است. در این تحقیق جهت بررسی نقش امنیت در توسعه گردشگری خارجی، پرسشنامه محقق ساخته‌ای با ۲۵ معرف و در مقیاس نقطه‌ای طیف لیکرت تهیه و در بین گردشگران خارجی موجود در شهر تبریز پخش شد و شیوه‌ی انتخاب افراد نمونه به صورت نمونه‌گیری تصادفی در دسترس بود و در مدت یک ماه ۷۰ پرسشنامه تکمیل گردید که از این تعداد ۶۵ مورد برای استفاده مناسب بود؛ پایایی پرسشنامه‌ها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه گردید و با استفاده از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری با رویکرد کمترین مربعات جزئی (PLS-SEM) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. متغیرهای مدل بررسی نقش امنیت در توسعه گردشگری خارجی از جمع‌بندی مطالعات پیشین استخراج شد. نتیجه‌ی بدست آمده از بررسی مدل نقش امنیت در توسعه گردشگری خارجی نشان می‌دهد که عامل امنیت سیاسی با مقدار ضریب مسیر ۰/۳۲۷ بیشترین تأثیر را بر عوامل توسعه گردشگری خارجی دارد.

استناد: قنبری، ابوالفضل؛ ایمان زاده، طاها؛ عبدی دایلاری، خاطره (۱۴۰۳). بررسی نقش امنیت در توسعه گردشگری خارجی در شهر تبریز. جغرافیا و برنامه‌ریزی،

۲۸ (۹۰)، ۲۳۶-۲۲۱.



<http://doi.org/10.22034/gp.2023.57581.3170>

© نویسنده‌گان.

ناشر: دانشگاه تبریز.

مقدمه

گردشگری در حال حاضر، به بزرگ‌ترین صنعت بخش خدمات تبدیل شده است و از نظر میزان اهمیت، صنعت اول جهان محسوب می‌شود (کااور؛ ۲۰۱۷: ۷۳). گردشگری شامل مولفه‌های جدیدی می‌باشد که این مولفه‌ها می‌تواند ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، روانشناختی و شکل زندگی مردم را دگرگون سازد؛ همچنین بیانگر ویژگی‌های ساختار جامعه، فرهنگ و اعتقادات مردمانی هستند که در آن کشورها زندگی می‌کنند (خوشخو و همکاران، ۲۰۱۷: ۴۳۸). گردشگری یکی از صنایع رو به رشد جهان و ابزاری برای توسعه اقتصادی کشورها است و امنیت تأثیر بسیار زیادی بر گردشگری و دسترسی به منافع اقتصادی دارد. علاوه بر این، زمانی که مقامات دولتی به گردشگری و مسائل مرتبط با آن اهمیت می‌دهند، علاقه‌ی خاصی نسبت به رفع نیازهای مجامع محلی مختلف از خود نشان می‌دهند و خدمات بهتری و با کیفیت بالا به همه‌ی مردم عرضه می‌کنند (زورموسکایته و همکاران؛ ۲۰۱۸: ۲۶۶). گردشگری نقش زیادی در توسعه اقتصادی جامعه و مزیت‌ها و نقاط مثبت از جنبه‌های مختلف دارد (قنبری، ۱۳۹۷: ۳ به نقل از Ajala, 2007) گردشگری یکی از بزرگترین منابع در تولید ناخالص داخلی (GDP)، توسعه اقتصادی و فراهم آوردن شغل برای بسیاری از مردم اعم از قشر زن یا مرد است (UNWTO, 2018) گزارش جوس و مصراهی (2021) که قبل از همه‌گیری کووید-۱۹، تأثیرات مستقیم، غیرمستقیم و القای بخش سفر و گردشگری، ۹/۲ تریلیون دلار به اقتصاد جهانی کمک کرد و از آن پشتیبانی به عمل آورد، به ۳۳۴ میلیون شغل در سال ۲۰۱۹، به طور مستقیم کمک کرده است. ۱۰/۴ درصد از تولید ناخالص داخلی جهان توسط گردشگری صورت می‌گیرد. در سال‌های اخیر رقابت فشرده‌ای بین کشورها در جهت جذب گردشگر به چشم می‌خورد (قنبری و همکاران، ۱۴۰۱: ۱). در توسعه گردشگری، عوامل زیادی دخیل هستند که در این میان عامل امنیت، مهم‌ترین آن‌هاست. آسایش، راحتی و امنیت، از مسائل حائز اهمیت است که گردشگران را به نقاط مختلف جذب یا مانع از سفر آن‌ها به مقصد گردشگری می‌شوند (کورستنجه و جورج؛ ۲۰۲۰: ۸۷). همچنین، حضور گردشگران در یک کشور، علاوه بر توسعه اقتصادی و تبادلات فرهنگی و اجتماعی، نشان‌دهنده وجود امنیت در آن کشور است (برندان؛ ۲۰۱۶: ۲۳۲). که این امر، منجر به افزایش بیش از پیش تعداد گردشگران می‌شود. در محیط شکننده امروزی، گردشگری جزو آسیب‌پذیرترین صنایع در برابر بحران‌ها و مخاطرات تلقی می‌شود (کیلیچلار؛ ۲۰۱۷: ۱۱۵) و در معرض انواع مختلفی از خطرات قرار می‌گیرد (تارلو؛ ۲۰۱۴: ۱۴۵). با توجه به تنوع و پیچیدگی فعالیت‌های گردشگری، اثرات ناشی از این فعالیت‌ها نیز ابعاد گسترده و به هم پیوسته‌ای دارند (صادقلو و یاراحمدی، ۱۳۹۹: ۳۲۷). در این میان، یکی از فاکتورهای محدود کننده توسعه اقتصادی این صنعت، مسایل مربوط به امنیت در گردشگری است (رادوویک و آرابسکا؛ ۲۰۱۶: ۷۴). احساس ایمنی و امنیت در بخش گردشگری را می‌توان به عنوان تجربیات عاطفی افراد توصیف کرد که در نتیجه‌ی میزان امنیت محیط خارجی و شرایط ایمنی آن بدست می‌آید (زو و همکاران، ۲۰۲۰: ۱۸۸۶). گردشگری بدون امنیت و ثبات سیاسی، که در شرایط نبود صلح، محدود هستند پیشرفتی نخواهد کرد و آنچنان رونقی نخواهد داشت. بدون صلح، گردشگری رنگ می‌بازد؛ بنابراین گردشگری در واقع خود ذی نفع ثبات سیاسی و صلح به شمار می‌آید. و گردشگری می‌تواند محرکی برای صلح و دوستی باشد (زرگران و همکاران، ۱۴۰۱: ۸). بنابراین پرداختن به مسأله‌ی تأثیر امنیت در جذب گردشگران بسیار مهم می‌باشد. رضایی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی تحت عنوان سنجش تأثیر عملکرد مولفه‌های امنیت مقصد‌های گردشگری بر رضایتمندی گردشگران خارجی به بررسی تأثیر ابعاد امنیت بر رضایتمندی گردشگران پرداخته است نتایج نشان می‌دهد امنیت سیاسی بیشترترین تأثیر بر مدت اقامت و رضایتمندی گردشگران خارجی شیراز دارد. شاهپوندی و همکاران (۱۳۹۰)، در مقاله‌ای تحت عنوان

1. Kaur

2. Žuromskaite et al

3. Korstanje and George

4. Brendan

5. Kılıçlar

6. Tarlow

7. Radović and Arabska

تأثیر امنیت روانی و اجتماعی بر جذب گردشگران خارجی به تعیین نقش امنیت روانی و اجتماعی در جذب گردشگران خارجی وارده شده به شهر اصفهان پرداختند. نتایج نشان داد که درصد بالایی از گردشگران خارجی از وضعیت امنیت اجتماعی و روانی در شهر اصفهان خرسند بوده و تمایل دارند بار دیگر از این شهر بازدید کنند. بررسی فرضیات نیز نشان می‌دهد که بین امنیت اجتماعی و روانی و انگیزه مسافرت به شهر اصفهان رابطه‌ی معناداری وجود دارد. تقریباً ۲۱ درصد از انگیزه‌ی گردشگران از سفر به شهر اصفهان مربوط به بودن امنیت اجتماعی و روانی و ۷۹ درصد دیگر مربوط به داشتن جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی آن می‌باشد. هزارجریبی (۱۳۹۰)، در پژوهشی به بررسی رابطه‌ی میان حس امنیت اجتماعی و توسعه‌ی گردشگری پرداخته است. نتایج این پژوهش نشان داد که رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری بین حس امنیت و گردشگری وجود دارد. رنجبریان و همکاران (۱۳۹۱)، در پژوهشی به بررسی نقاط قوت و ضعف گردشگری خارجی در استان اصفهان پرداخته و ضمن اشاره به فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در این خصوص و تبلیغات منفی کشورهای غربی نسبت به ایران اشاره کرده‌اند. خوش‌فر و همکاران (۱۳۹۲)، در مقاله‌ای به شناخت میزان احساس امنیت و اجتماعی در گردشگاه‌ها از دیدگاه گردشگران و شناسایی رابطه‌ی آن با برخی از عوامل اجتماعی و محیطی در منطقه‌ی گردشگری ناهارخوران و النگره‌ی شهر گرگان پرداخته‌اند. نتایج حاصل از پژوهش حاکی از آن است که وجود حس امنیت اجتماعی در تفریحگاه‌های مورد مطالعه، دارای کارکردهای مثبت برای گردشگران و توسعه‌ی گردشگری است. اسفندیار و همکارانش (۱۳۹۳)، در تحقیقی به بررسی نقش امنیت در ایجاد تصویر ذهنی گردشگران خارجی از مقصد ایران پرداخته‌اند. متقی و همکاران (۱۳۹۵)، نیز در تحقیق خود وضعیت امنیت گردشگری در ایران، از دیدگاه گردشگران خارجی که به شهر یزد مسافرت کرده‌اند را با هدف شناخت و درک حس امنیت گردشگران در ایران مورد بررسی قرار دادند. کیانی و مهربابی (۱۳۹۶)، عوامل مؤثر بر امنیت گردشگری را معرفی کردند و تأثیر آن‌ها را بر روی رضایت و وفاداری گردشگران بررسی نمودند. منصوری مؤید و یآوری (۱۳۹۷)، نیز در پژوهشی از میان متغیرهای اثرگذار بر تصویر ذهنی گردشگران، به بررسی تأثیر امنیت اجتماعی، با در نظر گرفتن نقش تجربه، ارزش‌ها و نگرش‌های گردشگران، در میان گردشگران خارجی در سال ۱۳۹۶ از ایران بازدید کرده‌اند، پرداختند. استینر^۱ (۲۰۰۶)، در مقاله‌ای به بررسی وضعیت گردشگری در کشورهای عربی و از جمله مصر پرداخته است که با وجود داشتن جاذبه‌های گردشگری فراوان نتوانسته به نحو مطلوبی از این طریق کسب درآمد نمایند. همچنین به بررسی عوامل اصلی این ناکارآمدی پرداخته است و یکی از مهمترین علل عدم کسب درآمد را نبود امنیت و تهدیدهای اجتماعی و روانی و نبود خدمات‌رسانی بهینه مطرح کرده است. در این تحقیق جهت بهبود و پیشرفت گردشگری، نیاز به توجه به امنیت گردشگران را ملزم دانسته است. هال^۲ (۲۰۰۸)، در مقاله‌ای به بررسی وضعیت گردشگری در کشورهای جهان سوم پرداخته و بر لزوم توجه مسئولین و دولت‌های جهان سوم در جهت رفع معضلات و مشکلات مرتبط با امنیت جانی و مالی از طریق ایجاد پلیس گردشگری تأکید نموده است. اریس انور^۳ و همکاران (۲۰۱۲)، در پژوهشی به مسئله‌ی اثرگذاری برنامه‌ی شهر ایمن در صنعت گردشگری پرداخته است. که نتایج حاصل از این پژوهش منجر به اجرای برنامه‌ی شهر ایمن از سال ۲۰۰۴ شده است. آرتوگار^۴ (۲۰۱۵)، در پژوهشی به بررسی تأثیر ریسک ادراکی بر بازدید مجدد گردشگران پرداختند. هدف این مطالعه، تعیین میزان ریسک ادراکی گردشگران خارجی بازدید کننده از منطقه مارماریس استان موقلو و بررسی تأثیر این ریسک‌ها بر بازگشت مجدد به این منطقه است. جامعه آماری این مطالعه ۳۸۷ نفر از گردشگران خارجی هستند که در ماه‌های آگوست و ژوئن سال ۲۰۱۴ به این منطقه سفر کرده‌اند. بر اساس تجزیه و تحلیل‌های حاصل از آزمون همبستگی نشان داده شد که ریسک ادراکی گردشگران در منطقه مارماریس در حد معمولی است و بیشترین ریسک ادراکی مربوط به ریسک‌های مالی و کمترین ریسک ادراکی مربوط به ریسک‌های اجتماعی - روانشناختی بودند. نتایج این مطالعه نشان داد که ریسک‌های ادراکی گردشگران در طول تعطیلات بر قصد بازدید مجدد آن‌ها تأثیر می‌گذارد. جنسن^۵ (۲۰۱۶)، در پژوهشی با عنوان اعتماد اجتماعی، ایمنی و انتخاب

1. Stiner

2. Hall

3. Anwar

4. Artugar

5. Jensen

مقصد گردشگری این‌گونه بیان می‌کند که اعتماد اجتماعی از طریق خود کنترلی هنجارهای اجتماعی حایز اهمیت است؛ چون سازمان‌های غیررسمی در کنار سازمان‌های رسمی ایمنی گردشگران را تضمین می‌کنند. آن‌ها با ارایه نظریه اعتماد-ایمنی اذعان کردند که این نظریه ممکن است راهنمایی برای استفاده از اعتماد اجتماعی توسط مسئولان گردشگری و خط مشی گذاران باشد. نتایج تحقیقات آنان نشان می‌دهد که ایجاد اعتماد اجتماعی ممکن است منجر به افزایش احساس ایمنی گردد و گردشگران بیشتری را به مقصد گردشگری جذب می‌نماید. ژی و همکاران (۲۰۲۱)، بررسی آشکار در مورد ایمنی مقصد درک شده توسط گردشگران انجام دادند. آن‌ها بیان کردند که ادراک گردشگران از ایمنی مقصد، در ساختار مرتبه‌ی بالاتر شامل پنج بعد فرعی است: ایمنی درک شده (۱) عناصر انسانی، (۲) عناصر تاسیسات و تجهیزات، (۳) محیط طبیعی، (۴) اجتماعی. محیط، و (۵) عناصر مدیریت. یین و همکاران (۲۰۲۱)، مقیاسی برای ارزیابی فضای ایمنی مقصد طراحی کردند. مقیاس آنها شامل هفت بعد است: هنجارهای ایمنی، مدیریت ایمنی، فعالیت‌ها و تجهیزات، منابع ایمنی، زیرساخت‌ها و محیط زیست، خطرات ایمنی سفر، و تعامل گردشگر و ساکن. این مطالعات به روشن شدن مفهوم ایمنی گردشگری کمک شایانی کرده و اقدامات سازنده‌ی مفیدی را برای تحقیقات کمی ارائه کرده است. ایران نیز به عنوان یکی از مهم‌ترین کشورهای پر از جاذبه‌های فرهنگی، تاریخی و اکوتوریستی است و باید از این مزیت، برای توسعه‌ی فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی آن بهره برد. شهرهای ایران، علاوه بر داشتن بافت‌های گران‌بها و تعداد بیشماری از بناهای تاریخی از نظر زیبایی، عملکرد، صلابت، استواری جز معدود شهرهای جهان می‌باشند و توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می‌تواند جز پدیده‌های امنیت محور باشد که در صورت نبود برنامه‌ریزی مناسب در این حوزه‌ها، امنیت در کشورها به خطر می‌افتد. میان گردشگری و توسعه‌ی امنیت کشورها، رابطه‌ای تعریف شده وجود دارد. محققان مطرح می‌کنند که در ایران، ایمنی و امنیت کافی برای گردشگران فراهم شده است اما متأسفانه در جهت معرفی و تبلیغ راهکارهای حفاظتی و ایجاد حس آرامش در ذهن گردشگران آنچنان که باید و شاید کاری صورت نگرفته است و تبلیغات منفی و مخرب کشورهای دیگر نیز موجب بدبینی گردشگران شده است. مسئولین ما باید توجه داشته باشند که توسعه‌ی صنعت گردشگری در هر کشور، نشانگر ثبات امنیت ملی در آن کشور است. بنابراین نیاز است تا با راهکارهای اساسی و برنامه‌ریزی درست، میزان وجود امنیت در کشور را به گردشگران نشان دهند. از این رو، هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی تأثیر امنیت بر توسعه‌ی گردشگری خارجی در ایران می‌باشد. برای این منظور، تحقیقات انجام شده در این حوزه مورد بررسی و در نهایت به جمع‌بندی عناصر تأثیرگذار بر نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی پرداخته شده است.

سؤالات تحقیق

- ۱- آیا برقراری امنیت اجتماعی سبب توسعه‌ی گردشگری خارجی می‌شود؟ ۲- آیا برقراری امنیت اقتصادی سبب توسعه‌ی گردشگری خارجی می‌شود؟ ۳- آیا برقراری امنیت سیاسی سبب توسعه‌ی گردشگری خارجی می‌شود؟ ۴- آیا برقراری امنیت مالی سبب توسعه‌ی گردشگری خارجی می‌شود؟

فرضیات تحقیق

- ۱- برقراری امنیت اجتماعی سبب توسعه‌ی گردشگری خارجی می‌شود؛ ۲- برقراری امنیت اقتصادی سبب توسعه‌ی گردشگری خارجی می‌شود؛ ۳- برقراری امنیت سیاسی سبب توسعه‌ی گردشگری خارجی می‌شود؛ ۴- برقراری امنیت مالی سبب توسعه‌ی گردشگری خارجی می‌شود.

مبانی نظری تحقیق

امنیت و احساس امنیت

امنیت به مفهوم در امان بودن، آرامش خاطر، نجات از ترس و خطر و حس دوری از هرگونه تعهد و وابستگی، یکی از نیازهای اصلی و اساسی بشر از بدو حیات بوده است. امنیت در این مفهوم پیوند نزدیکی با ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه

دارد. احساس امنیت پدیده‌های روان‌شناختی، رهایی از وحشت و دارای ابعاد مختلفی می‌باشد. این احساس ناشی از تجربه‌های عینی و اکتسابی افراد از شرایط و وضعیت پیرامونی است. بنابراین، افراد به وجوه گوناگون آن را تجربه می‌کنند (وفادار، ۱۳۹۶: ۱۲۶).

امنیت و گردشگری

اصولاً تا در کشوری امنیت برقرار نباشد، سفری شکل نخواهد گرفت و گفتگو در رابطه با گردشگری ارزشی نخواهد داشت. در واقع

هرگاه در سطح جامعه‌ی جهانی بستر مناسب امنیت فراهم باشد، افراد حاضر می‌شوند تا اقدام به سفر کنند و به دنبال آن است که فعالیت‌های مربوط به گردشگری توسعه یابند؛ زیرا اگر گردشگران نسبت به مقصدی احساس ناامنی و نگرانی داشته باشند، هرگز به آنجا سفر نمی‌کنند. امنیت و گردشگری، پارامترهای یک معادله هستند که نسبتی مستقیم با هم دارند. به عبارت دیگر، همانطور که یکی از عوامل مهم توسعه‌ی گردشگری وجود امنیت است، رونق گردشگری در یک منطقه و رفت و آمد گردشگران در یک مقصد نیز سبب بوجود آمدن امنیت می‌شود. البته نباید فراموش کرد که این قضیه همیشه هم درست نیست. چرا که در برخی مواقع وجود پدیده‌ی گردشگری و جریان گردشگران باعث ناامنی شده است (متقی و همکاران، ۱۳۹۵: ۸۰). لذا، فراهم کردن یک تجربه‌ی عالی برای گردشگر در جهان کسب و کار امروز حیاتی است (فرمانی و همکاران، ۱۳۹۹: ۳۵۴). برای مثال، به منظور ایجاد امنیت در بخش حمل و نقل، اقامتگاه‌ها، هتل‌ها و جاذبه‌ها، لازم است اپراتورها و سازمان‌های گردشگری، در توسعه‌ی گردشگری هماهنگی لازم را با یکدیگر داشته باشند (صیدایی و هدایتی مقدم، ۱۳۸۹: ۱۱۰).

امنیت گردشگری در ایران

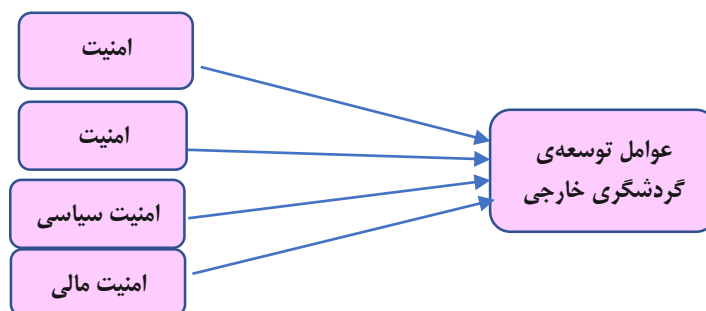
از نتایج مثبت یک سفر آن است که گردشگر متوجه می‌شود چقدر از نگرانی‌ها و ترس‌هایش قابل اعتنا و چه مقدار متأثر از تبلیغات و پیش‌فرض‌های ذهنی اوست. تجربه‌ی دست‌اندرکاران صنعت گردشگری در ایران نشان می‌دهد بیشتر گردشگرانی که به ایران سفر می‌کنند، در بدو ورود احساس ناامنی دارند، اما در پایان سفر، ایران را کشوری امن تلقی می‌کنند. جهانگردان قرار است سفیرانی باشند که کشور ما و امنیت آن را همانطور که هست، در عرصه‌ی بین‌الملل بشناسانند. اکنون کارشناسان گردشگری بر این باورند که باید به رابطه‌ی امنیت ملی و گردشگری توجه شود؛ به طوری که تعریف جدیدی از امنیت ملی، در سایه‌ی حضور گردشگران خارجی و شناخت واقعیت‌های داخلی و انتقال آن‌ها به خارج از کشور ضروری و نیاز است. امنیت داخلی و ملی، شاخص‌ترین عامل توسعه‌ی گردشگری در هر کشوری است که می‌خواهد خود را با مشخصات کشورهای پیشرو در امر گردشگری تطبیق دهد. امروزه بعضی از محققان بر این باورند که با تداوم سیاست‌های تنش‌زدایی در روابط خارجی و کاهش حساسیت‌های بین‌المللی به سیاست‌های خارجی ایران می‌توان زمینه‌ی مساعد برای جلب گردشگران را ایجاد کرد. در این زمینه ضرورت دارد که جاذبه‌های گردشگری ایران، در خارج از مرزها به نحو مطلوب تبلیغ شود و زمینه‌های لازم برای سهولت تردد گردشگران خارجی به ایران فراهم آید (صیدایی و هدایتی مقدم، ۱۳۸۹: ۱۱۲).

متغیرهای تحقیق و تعریف عملیاتی آن‌ها

امنیت اقتصادی: امنیت اقتصادی را می‌توان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه یافتگی دانست. بحران‌های سیاسی، جنگ‌های داخلی و بی‌توجهی صاحبان قدرت به منافع جامعه، از جمله عواملی هستند که ضریب شکنندگی امنیت را برای سرمایه‌ها و نیروی انسانی کارآمد افزون‌تر می‌سازد و تولید کالای امنیت، همواره مهم‌ترین فلسفه وجودی دولت‌ها را تشکیل می‌دهد (صادقی عمروآبادی و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۷۷). **امنیت اجتماعی:** امنیت اجتماعی دارای ابعاد سیاسی و حکومتی بوده و به شدت آمیخته با مقوله اساسی قدرت است (کلهر، ۱۳۹۱: ۴۱). و به واسطه قرارگیری انسان‌ها در کنار هم و میزان بازخورهای اجتماعی و ارتباطی آنها نسبت به یکدیگر شکل می‌گیرد. و دارای نقش اساسی در ساختار امنیتی یک جامعه است.

همچنین امنیت اجتماعی احساس فرد برای حفاظت از سلامتی، ناموس (حیثیت)، شرایط محیطی، شرایط بهداشتی و زندگی خود در مقابله با تهدیدات بیرونی است که کیفیت سلامتی او را به خطر می‌اندازد (جوزف و همکاران؛ ۲۰۱۶: ۳۷۵). **امنیت سیاسی:** مجموعه روابط سیاسی موجود بین کشورها که منجر به حفظ جان (هویت)، حس اعتماد، حس نوع دوستی، وابستگی دولت‌ها و تعاملات بین‌المللی و جلوگیری از تهدید و تعرض می‌شود (پوکاک؛ ۲۰۱۵: ۳۳). **امنیت مالی:** تضمین دارایی‌های افراد از سرقت و اطمینان خاطر است که از تأمین نیازهای مادی و مالی خانواده حاصل می‌شود. در واقع به بیان دیگر امنیت مالی در یک جامعه برمی‌گردد به میزان آسودگی خاطر که از در امان ماندن اموال و دارایی‌ها و حک نشدن حساب‌های مالی و مسدود نشدن کارت‌های بانکی در محیط عمومی و خصوصی وجود دارد (داس و همکاران؛ ۲۰۱۰: ۲۵) که علاوه بر ایجاد حس رضایت در گردشگران، می‌تواند دارای آثار مثبت اقتصادی نیز باشد (احمدزاده و همکاران، ۱۴۰۱: ۵ به نقل از Parviznejad et al., 2021).

عوامل توسعه‌ی گردشگری خارجی: در توسعه‌ی گردشگری خارجی سیاست‌های اتخاذ شده توسط دولت‌ها و توان آن‌ها در برقراری ثبات سیاسی، بهبود زیرساخت‌های موجود، توسعه شبکه‌های ارتباطی و تبلیغات مناسب در جهت شناساندن امنیت و ایمنی موجود در کشور بسیار حائز اهمیت می‌باشد (اوکاکا؛ ۲۰۰۷: ۲۰).



شکل (۱): مدل مفهومی تحقیق

موقعیت جغرافیایی پژوهش

شهرستان تبریز در جلگه‌ی رسوبی گوشه‌ی شمال شرقی دریاچه‌ی ارومیه با شیب هموار و متوسطی قرار دارد. از شمال به کوه‌های عینالی و از جنوب به پیشکوه‌های سهند منتهی می‌شود. محدوده‌ای از شمال غربی جمهوری اسلامی ایران مرکز استان آذربایجان شرقی نام شهرستان تبریز را به خود گرفته است. وسعت شهرستان تبریز به طور تقریبی ۱۷۸۱ کیلومترمربع می‌باشد و از این نظر مقام یازدهم را در بین شهرستان‌های استان به خود اختصاص داده است. این شهرستان از نظر موقعیت ریاضی در بین مدارات ۳۷ درجه و ۴۳ دقیقه و ۳۶ ثانیه تا ۳۸ درجه و ۲۸ دقیقه و ۴۶ ثانیه عرض شمالی و نصف النهارات ۴۵ درجه و ۵۳ دقیقه و ۵ ثانیه تا ۴۶ درجه و ۳۶ دقیقه و ۹ ثانیه طول شرقی از نصف النهار گرینویچ قرار دارد. ارتفاع متوسط این شهرستان ۱۳۵۰ متر از سطح دریاها می‌باشد. از نظر تقسیمات اقلیمی منطقه‌ی تبریز در گروه اقلیم معتدل مایل به سرد قرار می‌گیرد که از ویژگی‌های این اقلیم، گرمای شدید دره‌ها در تابستان و اعتدال آن‌ها در فصل زمستان است (جهانبخش، ۱۳۷۷: ۷۰). این سردسیری تأثیر پذیرفته از ارتفاع بالا و توپوگرافی کوهستانی منطقه‌ی تبریز است. هوای این شهر از رطوبت نسبتاً پایینی برخوردار است. بارندگی در این شهر معمولاً از ماه مهر در حد متعادلی شروع و از اسفند ماه شدت گرفته و در

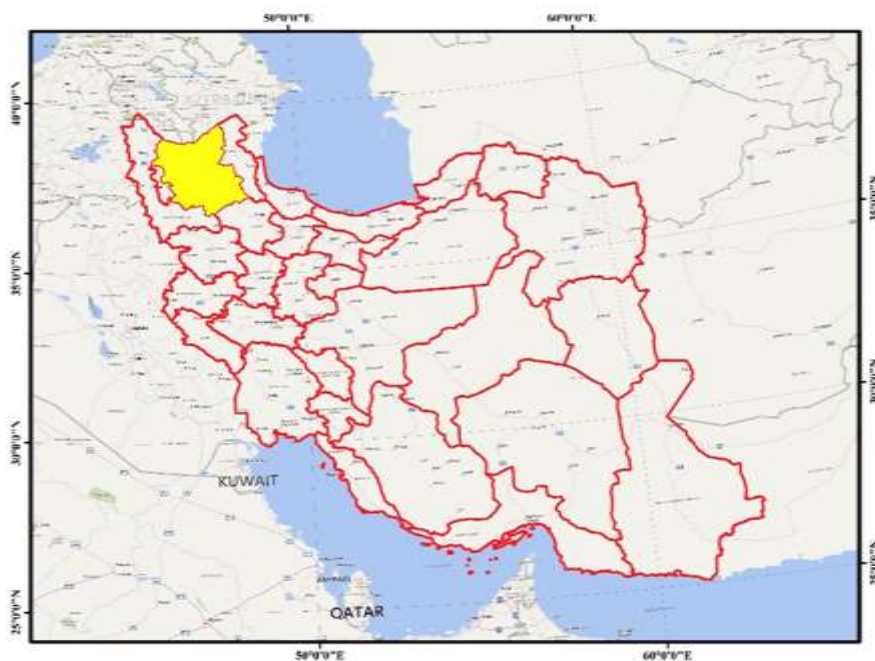
1. Joseph et al

2. Pocock

3. Daase et al

4. Okaka

ماه‌های فروردین و اردیبهشت به حداکثر میزان خود می‌رسد (سلطانی، ۱۳۸۷:۱۳۵). در طول قرن بیستم، تبریز مهم‌ترین شهر به لحاظ استراتژیکی و ژئوپلتیکی بود؛ هنوز هم در قرن ۲۱، تبریز نقش تاریخی‌اش را به‌عنوان یکی از مهم‌ترین شهرهای ایران حفظ کرده است. یعنی امروزه به لطف عملکردهای متنوع خود به لحاظ سیاسی، اقتصادی، نظامی و... نه تنها از مهم‌ترین شهرهای درجه اول کشور بلکه دارای حوزه‌ی نفوذ بسیار گسترده‌ای در سطح منطقه‌ای، ملی و فراملی نیز هست (پاشاپور و همکاران، ۱۳۹۲:۵۶). براساس طرح جامع گردشگری استان آذربایجان شرقی، شهر تبریز با داشتن ویژگی‌هایی همچون قرارگیری در مسیر اروپا_ آسیای شرقی (جاده ابریشم) و مسیر ارتباطی اروپا_ تهران، وجود فرودگاه بین‌المللی، وجود جاذبه‌های طبیعی و تاریخی در منطقه، برخورداری از تاریخ بسیار کهن و امکانات و تأسیسات زیربنایی، قطب اصلی محور مرکزی گردشگری استان می‌باشد. در حال حاضر شهر تبریز یکی از شهرهای تاریخی و زیبایی ایران است. مهم‌ترین جاذبه‌های این شهر را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد: (۱) جاذبه‌های تاریخی و باستانی، (۲) جاذبه‌های فرهنگی و هنری (تیموری و همکاران، ۱۳۹۳:۷۰). از جاذبه‌های فرهنگی و هنری این شهر صنایع‌دستی، نمایشگاه‌های بین‌المللی، سوزن‌دوزی، قالی‌بافی، قلم‌زنی روی مس، کفش‌دوزی، کنده‌کاری، گل‌دوزی، گلیم‌بافی، معرق‌کاری، منبت‌کاری، نقاشی روی سرامیک، نقره‌کاری، سفال، جواهرات و برگزاری رویدادهای غذایی و... اشاره نمود (صالحی، ۱۳۹۶:۷).



شکل (۲): موقعیت جغرافیایی استان آذربایجان شرقی

منبع: نگارنده



شکل (۳): موقعیت جغرافیایی شهر تبریز

منبع: نگارنده

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش جمع‌آوری داده‌ها برای آزمون سؤالات پژوهش توصیفی هست. از نظر مکانی، به علت محدودیت‌های مختلف، فقط در شهر تبریز انجام پذیرفته است و از آنجا که با هدف بررسی نقش امنیت در توسعه گردشگری خارجی در شهر تبریز انجام شده است، بنابراین، یک نوع پژوهش توصیفی-تحلیلی می‌باشد. جهت جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز نیز از مطالعات کتابخانه‌ای و میدانی (پرسشنامه، مصاحبه و مشاهده) استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش، گردشگران خارجی موجود در شهر تبریز می‌باشد که برای تعیین حجم نمونه مورد نیاز از گردشگران با توجه به روش تجزیه و تحلیل داده‌ها که مبتنی بر PLS-SEM است با در نظر گرفتن الزامات حداقل نمونه مورد نظر در این روش از گردشگرانی که در بهار و تابستان ۱۴۰۰ به شهر تبریز مسافرت کرده بودند، تکمیل گردید. پرسشنامه تحقیق با توجه به معرف‌های شاخص‌ها به تعداد ۲۵ سوال آماده و در اختیار گردشگران گذاشته شد و با مقیاس نقطه‌ای طیف لیکرت تهیه شد. در این تحقیق، حداکثر تعداد متغیرهای مستقل در مدل اندازه‌گیری و ساختاری ۴ است، که ۶۵ مشاهده برای رسیدن به توان آماری ۸۰٪ و کسب حداقل مقدار R^2 معادل ۰/۲۵ (با ۵ درصد احتمال خطا) نیاز است. بنابراین، تعداد ۷۵ نمونه مد نظر قرار گرفته شد تا اگر پرسشنامه‌ای ناقص پر شد بتوان از آن به راحتی صرف نظر کرد بصورتی که خللی در تحقیق هم ایجاد نشود. در این تحقیق، از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده در دسترس استفاده شده است و در تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و PLS و به منظور روایی و پایایی پرسشنامه، به ترتیب از روایی محتوا و ضریب آلفای کرونباخ که همواره ۰/۸۵ برآورد شده، استفاده شده است. و شاخص‌های تحقیق در قالب جدول شماره ۱ (۱)، آورده شده است.

جدول (۱): شاخص‌های بررسی نقش امنیت در توسعه گردشگری خارجی

شاخص	معرف
امنیت اجتماعی	حفاظت سلامتی، حفاظت زندگی، حفاظت محیطی، حفاظت بهداشتی، ناموس (حیثیت)
امنیت اقتصادی	تحریم‌های اقتصادی، زیرساخت‌های موجود، تفکرات اقتصادی، کیفیت و امنیت سیستم‌های حمل و نقل، تبلیغات
امنیت سیاسی	جانی (هویت)، تعاملات بین‌المللی، حس اعتماد، حس نوع دوستی، وابستگی دولت‌ها، تهدید و تعرض
امنیت مالی	سرقت، حک شدن حساب‌های مالی، در امان بودن اموال و دارایی‌ها، مسدود کردن کارت‌های بانکی
عوامل توسعه گردشگری خارجی	سیاست‌های دولت‌ها، تبلیغات مناسب، برقراری ثبات سیاسی، بهبود زیرساخت‌های موجود، توسعه شبکه‌های ارتباطی

بحث و یافته‌ها

آمار توصیفی

پایایی ترکیبی: همان‌طور که در جدول (۳)، مشاهده می‌شود در مدل بررسی نقش امنیت در توسعه گردشگری خارجی پایایی ترکیبی برای هر کدام از متغیرها بیشتر از ۰/۷ است که بیانگر این است که همه‌ی متغیرهای مدل از پایایی ترکیبی مطلوبی برخوردار هستند و نشان‌دهنده‌ی پایداری درونی مناسب برای مدل‌های اندازه‌گیری است و در محاسبه‌ی پایایی ترکیبی، شاخص‌ها با بار عاملی بیشتر، اهمیت زیادتری دارند. لازم به ذکر است در این مدل ۱ معرف از متغیر امنیت اقتصادی (تفکرات اقتصادی)؛ ۱ معرف از متغیر امنیت اجتماعی (حفاظت بهداشتی)؛ ۲ معرف از متغیر امنیت سیاسی (حس نوع دوستی و وابستگی دولت‌ها) و ۱ معرف از متغیر عوامل توسعه گردشگری خارجی (سیاست‌های دولت) چونکه بار بیرونی کمتر از ۰/۴ دارند، از مدل کنار گذاشته شده‌اند.

جدول (۳): پایایی ترکیبی بررسی نقش امنیت در توسعه گردشگری خارجی

توسعه گردشگری خارجی	امنیت اجتماعی	امنیت اقتصادی	امنیت سیاسی	امنیت مالی
معرف ۱	۰/۸۰۰	۰/۸۰۹	۰/۷۷۳	۰/۸۹۶
معرف ۲	۰/۷۷۴	۰/۸۸۹	۰/۷۹۳	۰/۹۳۷
معرف ۳	۰/۸۶۶	۰/۹۳۴	۰/۷۶۴	۰/۹۳۱
معرف ۴	۰/۷۹۳	۰/۷۸۰	۰/۷۶۸	۰/۷۹۱
پایایی مرکب	۰/۸۸۳	۰/۸۸۵	۰/۸۵۷	۰/۹۳۹

روایی همگرا در مدل بررسی نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی: همان‌طور که در جدول (۴)، مشاهده می‌شود؛ روایی همگرا متغیرهای مدل بررسی نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی بالای ۰/۵ می‌باشند که بیانگر این موضوع است که روایی همگرایی قابل قبول بین هر سازه با شاخص‌های خود وجود دارد و متوسط واریانس استخراج شده میزان همبستگی یک سازه با شاخص‌های خود را نشان می‌دهد که هر چه این همبستگی زیاد باشد، برازش نیز زیاد است.

جدول (۴): متوسط واریانس شاخص‌های مدل بررسی نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی

متغیر	میزان واریانس استخراج شده (AVE)
امنیت اجتماعی	۰/۶۵۴
امنیت اقتصادی	۰/۶۱۶
امنیت سیاسی	۰/۶۰۰
امنیت مالی	۰/۷۹۳
توسعه گردشگری خارجی ایران	۰/۵۹۹

منبع: یافته‌های پژوهش

محاسبه روایی واگرا به روش فورنل و لارکر: همان‌طور که جدول (۵)، نشان می‌دهد؛ نتایج حاصل از شاخص فورنل و لارکر مدل بررسی نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی مشخص می‌باشد، ریشه دوم متوسط واریانس استخراج شده متغیرهای مکنون در این تحقیق، از مقدار همبستگی میان آن‌ها، بیشتر است. از این‌رو، می‌توان بیان کرد که در این پژوهش، سازه‌ها (متغیرهای مکنون) در مدل تعامل زیادی با شاخص‌های خود دارند تا با سازه‌های دیگر. به بیان دیگر، روایی واگرایی مدل در حد مناسبی است.

جدول (۵): ماتریس سنجش روایی واگرا به روش فورنل و لارکر

امنیت اجتماعی	امنیت اقتصادی	امنیت سیاسی	امنیت مالی	توسعه گردشگری خارجی ایران
۰/۸۰۹				
۰/۴۶۶	۰/۷۸۵			
۰/۶۵۴	۰/۵۹۳	۰/۷۷۵		
۰/۳۷۹	۰/۴۵۸	۰/۳۱۳	۰/۸۹۱	
۰/۶۶۵	۰/۷۰۱	۰/۷۲۱	۰/۵۶۷	۰/۷۷۴

منبع: یافته‌های پژوهش

ضریب تعیین: با توجه به جدول (۶)، مقدار ضریب تعیین متغیرهای مورد تحقیق در مدل بررسی نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی همگی بیشتر از ۰/۲ (کمترین مقدار مورد قبول) می‌باشند. بنابراین، نتیجه می‌گیریم که متغیرهای این مدل دقت لازم برای پیش‌بینی را دارند. مقدار R^2 مربوط به سازه‌ی درون‌زای عوامل توسعه‌ی گردشگری خارجی برابر است با: ۰/۷۲۷، که نشان از برازش قوی مدل است.

جدول (۶): ضریب تعیین متغیرهای پنهان در مدل بررسی نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی

امنیت اجتماعی	امنیت اقتصادی	امنیت سیاسی	امنیت مالی	توسعه گردشگری خارجی ایران
-	-	-	-	۰/۷۲۷

منبع: یافته‌های پژوهش

تایید اثر مثبت و معنی‌دار عامل امنیت اقتصادی بر توسعه‌ی گردشگری خارجی: فاصله اطمینان به دست آمده از نتایج ارزیابی مدل بررسی نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی در جدول (۶)، برابر ۰/۰۰۲ است. بین متغیر امنیت اقتصادی و توسعه‌ی گردشگری خارجی رابطه‌ی مستقیمی است. و به خاطر مثبت بودن ضریب متغیر به دست آمده، اثر متغیر عامل امنیت اقتصادی بر توسعه‌ی گردشگری خارجی مثبت است. مقدار ضریب مسیر برابر ۰/۲۹۰ است که نشان دهنده‌ی این است که با افزایش یک واحد از عامل امنیت اقتصادی، توسعه‌ی گردشگری خارجی به اندازه‌ی ۰/۲۹۰ واحد افزایش پیدا می‌کند.

تایید اثر مثبت و معنی‌دار عامل امنیت اجتماعی بر عوامل توسعه‌ی گردشگری خارجی: فاصله اطمینان به دست آمده از نتایج ارزیابی مدل بررسی نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی در جدول (۶)، برابر ۰/۰۱۱ است. بین متغیر امنیت اجتماعی و توسعه‌ی گردشگری خارجی رابطه‌ی مستقیمی است. و به خاطر مثبت بودن ضریب متغیر به دست آمده، اثر متغیر عامل امنیت اجتماعی بر توسعه‌ی گردشگری خارجی مثبت است. مقدار ضریب مسیر برابر ۰/۲۲۲ است که نشان دهنده‌ی این است که با افزایش یک واحد از عامل امنیت اجتماعی، توسعه‌ی گردشگری خارجی به اندازه‌ی ۰/۲۲۲ واحد افزایش پیدا می‌کند.

تایید اثر مثبت و معنی‌دار عامل امنیت سیاسی بر عوامل توسعه‌ی گردشگری خارجی: فاصله اطمینان به دست آمده از نتایج ارزیابی مدل بررسی نقش امنیت در گردشگری خارجی در جدول (۶)، برابر ۰/۰۰۲ است. بین متغیر امنیت سیاسی و توسعه‌ی گردشگری خارجی رابطه‌ی مستقیمی است. و به خاطر مثبت بودن ضریب متغیر به دست آمده، اثر متغیر عامل امنیت سیاسی بر توسعه‌ی گردشگری خارجی مثبت است. مقدار ضریب مسیر برابر ۰/۳۲۷ است که نشان دهنده‌ی این است که با افزایش یک واحد از عامل امنیت سیاسی، عوامل توسعه‌ی گردشگری غذا به اندازه‌ی ۰/۳۲۷ واحد افزایش پیدا می‌کند.

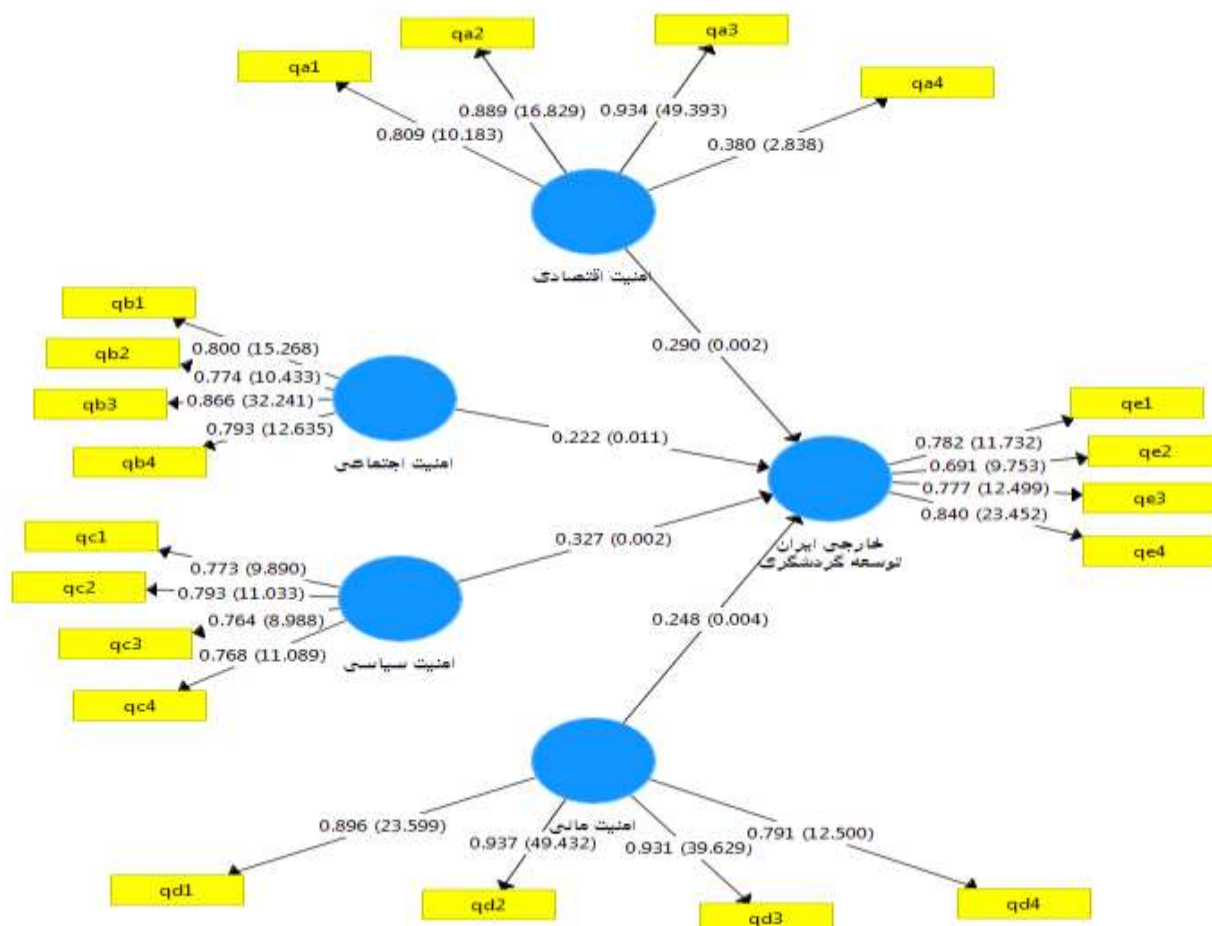
تایید اثر مثبت و معنی‌دار عامل امنیت مالی بر عوامل توسعه‌ی گردشگری خارجی: فاصله اطمینان به دست آمده از نتایج ارزیابی مدل بررسی نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی در جدول (۷)، برابر ۰/۰۰۴ است. بین متغیر عامل امنیت مالی و توسعه‌ی گردشگری خارجی رابطه‌ی مستقیمی است. و به خاطر مثبت بودن ضریب متغیر به دست آمده، اثر متغیر امنیت مالی بر توسعه‌ی گردشگری خارجی مثبت است. مقدار ضریب مسیر برابر ۰/۲۴۸ است که نشان دهنده‌ی این است که با افزایش یک واحد از عامل امنیت مالی، توسعه‌ی گردشگری خارجی به اندازه‌ی ۰/۲۴۸ واحد افزایش پیدا می‌کند.

جدول (۷): نتایج آزمون فرضیه‌های مدل بررسی نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی

نتیجه	P Value	T Value	انحراف معیار	ضریب مسیر	فرضیه
عدم رد	۰/۰۱۱	۲/۵۴۵	۰/۰۸۷	۰/۲۲۲	امنیت اجتماعی ← توسعه گردشگری خارجی ایران
عدم رد	۰/۰۰۲	۳/۱۲۰	۰/۰۹۳	۰/۲۹۰	امنیت اقتصادی ← توسعه گردشگری خارجی ایران
عدم رد	۰/۰۰۲	۳/۱۱۰	۰/۱۰۵	۰/۳۲۷	امنیت سیاسی ← توسعه گردشگری خارجی ایران
عدم رد	۰/۰۰۴	۲/۹۰۱	۰/۰۸۶	۰/۲۴۸	امنیت مالی ← توسعه گردشگری خارجی ایران

منبع: یافته‌های پژوهش

با توجه به شکل (۲) و مقادیر بارهای بیرونی شاخص‌ها بر روی سازه‌ی خود می‌توان به این نتیجه رسید که در عامل امنیت اقتصادی به ترتیب معرف‌های تحریم‌های اقتصادی (با بار عاملی: ۰/۹۳۴)، زیرساخت‌های موجود (با بار عاملی: ۰/۸۸۹)، کیفیت و امنیت سیستم‌های حمل و نقل (با بار عاملی: ۰/۸۰۹) و تبلیغات (با بار عاملی: ۰/۳۸۰) بیشترین تأثیر را بر سازه‌ی خود (عامل امنیت اقتصادی) دارند. در عامل امنیت اجتماعی به ترتیب معرف‌های حفاظت محیطی (با بار عاملی: ۰/۸۶۶)، حفاظت سلامتی (با بار عاملی: ۰/۸۰۰)، ناموس (حیثیت) (با بار عاملی: ۰/۷۹۳) و حفاظت زندگی (با بار عاملی: ۰/۷۷۴) بیشترین تأثیر را بر سازه‌ی خود (عامل امنیت اجتماعی) دارند. در عامل امنیت سیاسی به ترتیب معرف‌های تعاملات بین‌المللی (با بار عاملی: ۰/۷۹۳)، جانی (هویت) (با بار عاملی: ۰/۷۷۳)، تهدید و تعرض (با بار عاملی: ۰/۷۶۸) و حس اعتماد (با بار عاملی: ۰/۷۶۴) بیشترین تأثیر را بر سازه‌ی خود (عامل امنیت سیاسی) دارند. در عامل امنیت مالی به ترتیب معرف‌های حک شدن حساب‌های مالی (با بار عاملی: ۰/۹۳۷)، در امان بودن اموال و دارایی‌ها (با بار عاملی: ۰/۹۳۱)، سرقت (با بار عاملی: ۰/۸۹۶) و مسدود کردن کارت‌های بانکی (با بار عاملی: ۰/۷۹۱) بیشترین تأثیر را بر سازه‌ی خود (عامل امنیت مالی) دارند. همچنین در توسعه‌ی گردشگری خارجی به ترتیب معرف‌های بهبود زیرساخت‌های موجود (با بار عاملی: ۰/۸۴۰)، توسعه‌ی شبکه‌های ارتباطی (با بار عاملی: ۰/۷۸۲)، برقراری ثبات سیاسی (با بار عاملی: ۰/۷۷۷) و تبلیغات مناسب (با بار عاملی: ۰/۶۹۱) بیشترین تأثیر را بر سازه‌ی خود (توسعه‌ی گردشگری خارجی) دارند.



شکل (۴): ضرایب مسیر و بارهای بیرونی شاخص‌های مدل بررسی نقش امنیت در توسعه‌ی گردشگری خارجی

نتیجه گیری

در شکل (۴)، که مربوط به خروجی نرم افزار Smart-PLS برای مدل بررسی نقش امنیت در توسعه گردشگری خارجی است؛ دایره‌های موجود، متغیرهای پنهان مدل هستند و اعداد داخل آن‌ها مقدار ضریب تعیین را نشان می‌دهد. مستطیل‌های کوچک نشان‌دهنده معرف‌ها برای اندازه‌گیری متغیرها است و اعداد بالای آن‌ها مقدار بار بیرونی هر یک از آن‌ها است. اعدادی که بین مسیر متغیرهای اصلی مدل هستند بیانگر ضریب مسیر بین دو متغیر است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های این مدل که در جدول (۶)، آورده شده است. در این جدول مقدار P و T و بزرگی رابطه متغیرهای پنهان و ضرایب مسیر وجود دارد. با توجه به کوچک بودن ارزش P در تمام آزمون‌ها فرضیات از ۰/۵۰، احتمال قرار گرفتن ارزش T در محدوده معناداری، کوچک‌تر از ۰/۰۵ بوده و مقادیر رگرسیون متغیرهای مستقل در پیش‌بینی متغیرهای پنهان به‌طور معناداری در سطح احتمال ۰/۹۵ متفاوت از صفر است. در نتیجه تمام فرضیات ذکر شده پذیرفته می‌شوند. در این مدل امنیت سیاسی بیشترین تأثیر بر عوامل توسعه گردشگری خارجی را دارد. بنابراین نتایج حاصل از تخمین داده‌های جمع آوری شده حاکی از این بود که امنیت اجتماعی، امنیت اقتصادی، امنیت سیاسی، امنیت مالی به‌طور موثر بر توسعه گردشگری خارجی ایران اثر می‌گذارد (فرضیه‌های یک، دو، سه، چهار) که این مهم با توجه به تحقیقات افرادی همانند خوش فر و همکاران (۱۳۹۲)، رنجبریان و همکاران (۱۳۹۱)، شاهپوندی و همکاران (۱۳۹۰)، هزارجریبی (۱۳۹۰)، اریس انور و همکاران (۲۰۱۲)، آرتوگار (۲۰۱۵)، هال (۲۰۰۸) تأیید می‌شود. بر خلاف نتایج پژوهش‌های پیشین که به نقش امنیت مالی در گردشگری توجه کمتری شده بود نتیجه این پژوهش نشان داد که امنیت مالی نیز به‌عنوان یکی از زیر شاخه‌های امنیت نقش اساسی در توسعه گردشگری خارجی ایران دارد. جهانگردان کسانی هستند که قرار است امنیت مکان‌های بازدید کرده را در کشور خودشان به مردمانشان بشناسانند، بنابراین کشور ما باید دید مثبتی از ایمنی و امنیت در ذهن گردشگران بوجود بیاورند. از اینرو کشور ایران تحقیقات بسیاری در حوزه تأثیر امنیت بر توسعه گردشگری خارجی در ایران انجام داده است. تحقیق حاضر نیز با هدف بررسی این موضوع انجام شده است برای این منظور، تحقیقاتی که در این زمینه شکل گرفته اند را انتخاب و به بررسی هر یک پرداخته شد. بررسی‌ها نشان داد که کشور ایران علی‌رغم دارا بودن جاذبه‌های طبیعی و فرهنگی و تاریخی در مقایسه با سایر کشورها جایگاه و سهم مناسب خود را در صنعت گردشگری کسب نکرده است. از عوامل تأثیرگذار بر این موضوع می‌توان به مواردی چون: امنیت، تبلیغات منفی علیه ایران، دخالت‌های دولتی، امور سیاسی و اداری دست و پا گیر و ... اشاره نمود. گردشگران پیش از ورود به ایران تصویر بدی از امنیت آن داشتند اما بعد از ترک ایران از امنیت آنجا راضی بوده و دیدشان تغییر می‌کرد. این رو، مشخص شد که آرایه وجهه مثبت از ایران نزد افکار عمومی، تأثیر بسیار مهمی در جذب توریست‌ها دارد. در مدل پیشنهادی تحقیق، عواملی که بیشترین نقش را در ارتباط بین امنیت و توسعه گردشگری خارجی در ایران داشتند، مندرج شده است که در مقایسه با تحقیقات گذشته، عوامل نسبتاً بیشتری را مورد بررسی قرار داده و نقش آن‌ها را در نظر گرفته است. با در نظر گرفتن عوامل شناسایی شده در مدل پیشنهادی تحقیق، انتظار می‌رود، با برنامه‌ریزی‌های صحیح در حوزه گردشگری، جوانب مختلف امنیت در ایران برقرار و باعث توسعه صنعت توریست خارجی گردد. زیرا امروزه امنیت، مهم‌ترین و زیربنایی‌ترین اصل در تدوین راهبرد توسعه گردشگری در جهان به‌شمار می‌رود. علاوه بر این، نتایج تحقیق حاضر و مطالعه منابع و تحقیقات پیشین نشان دهنده این بود که هر چه میزان امنیت در یک مقصد گردشگری بیشتر باشد، تمایل گردشگر به سفر مجدد بیشتر خواهد بود که این امر نشان دهنده تصویر مثبت از مقصد می‌باشد. ولی اگر میزان امنیت در یک مقصد گردشگری کمتر باشد مثلاً اگر گردشگران از لحاظ امنیت جانی و مالی و ... احساس امنیت نکنند، از سفر به آن کشور ممانعت می‌کنند و این باعث رکود گردشگری می‌شود.

منابع

- احمدزاده، حسن، داداش پور مقدم، مجید، ولی زاده، رضا. (۱۴۰۱). *استراتژی احیای گردشگری شهری برای دوران پس از همه گیری ویروس کرونا مبتنی بر رویکرد مدل سازی مکانی*، نشریه علمی جغرافیا و برنامه ریزی، سال ۲۶، شماره ۸۲، زمستان ۱۴۰۱، ص ۵.
- اسفندیار، کوروش، شریفی تهرانی، محمد و شفیع عربی، محمدعلی. (۱۳۹۳). *نقش امنیت در ایجاد تصویر ذهنی گردشگران خارجی از مقصد ایران*، اولین همایش بین‌المللی علمی راهبردی توسعه گردشگری جمهوری اسلامی ایران، چالش‌ها و چشم‌اندازها.
- پاشاپور، ابراهیم. (۱۳۹۲). *ارزیابی توزیع فضایی میادین میوه و تره‌بار با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)*، مطالعه موردی شهر تبریز، پایان‌نامه کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی گردشگری، دانشگاه تبریز، دانشکده برنامه‌ریزی و علوم محیطی، استاد راهنما: رحیم حیدری چپانه.
- تیموری، راضیه. کرمی، فریبا و امین صفدری مولان. (۱۳۹۳). *عوامل مؤثر بر گردشگری مکان‌های تاریخی شهری*، نمونه موردی: بازار تاریخی کلان‌شهر تبریز، گردشگری شهری، دوره ۱، شماره ۱، صص ۶۳-۷۸.
- جهانبخش، سعید. (۱۳۷۷). *ارزیابی زیست اقلیم انسانی تبریز و نیازهای حرارتی ساختمان*، فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، سال ۱۳، شماره ۴۸.
- خوش‌فر، غلام رضا، اسفندیان، آریتا و رحمانی، مریم. (۱۳۹۲). *بررسی احساس امنیت فردی و اجتماعی از دیدگاه گردشگران و عوامل مؤثر بر آن؛ مطالعه ی موردی: گردشگران منطقه ی گردشگری ناهارخوران و النگدره ی شهر گرگان*، مجله ی برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری، سال دوم، شماره ۶، صص ۱۸۱-۲۰۲.
- رضایی، محمدرضا، مرادی رمقانی، رضا. (۱۴۰۱). *سنجش تأثیر عملکرد مولفه های امنیت مقصد های گردشگری بر رضایتمندی گردشگران خارجی در راستای توسعه پایدار صنعت گردشگری کلانشهر شیراز*، نشریه جغرافیا و پایداری محیط دوره ۱۲، شماره ۴، پاییز ۱۴۰۱، صص ۱-۲۲.
- رنجبریان، بهرام، خزایی پول، جواد و بالویی جام خانه، هادی. (۱۳۹۱). *تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدیدهای گردشگری خارجی استان اصفهان با استفاده از تکنیک فرایند تحلیل سلسله مراتبی فازی*، برنامه ریزی و توسعه گردشگری، دوره ۱، شماره ۱، از صص ۳۴-۱۳.
- سلطانی، علیرضا. (۱۳۸۷). *آسیب‌شناسی الگوهای رایج شهرسازی در ایران با تأکید بر طرح‌های توسعه شهری*، مطالعه طرح جامع شهر تبریز، رساله دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تبریز، دانشکده برنامه‌ریزی و علوم محیطی.
- شاهیوندی، احمد، ریسی وانانی، رضا و سلطانی، مرضیه. (۱۳۹۰). *تأثیر امنیت روانی و اجتماعی بر جذب گردشگران خارجی (نمونه موردی گردشگران خارجی وارد شده به شهر اصفهان در سال ۱۳۸۹)* فصلنامه نظم و امنیت انتظامی، شماره ۱، سال ۴، صص ۱۶۵-۱۳۷.
- صادق‌لو، طاهره و یار احمدی، میترا. (۱۳۹۹). *بررسی تاثیر حضور گردشگران بر سلامت اجتماعی جوامع میزبان* (مطالعه موردی: روستاهای نمونه گردشگری شهرستان بینالود)، دوفصلنامه مطالعات اجتماعی گردشگری، سال ۹، شماره ۱۷، بهار و تابستان ۱۴۰۰، صص ۳۵۲-۳۲۱.
- صادقی عمر و آبادی، بهروز، گوگردچیان، احمد، شهبازی، نجفعلی و سیفی کفشگری، محسن. (۱۳۹۳). *اثرات امنیت اقتصادی بر توسعه گردشگری ایران*، نشریه مطالعات و سیاست اقتصادی، جلد ۱۰، شماره ۲، ۱۷۱-۱۹۸.

صالحی، فریبا. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر مدیریت بازاریابی مقصد بر تعدیل فصلی بودن گردشگری، مطالعه موردی: کلان‌شهر تبریز، پایان‌نامه کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی گردشگری، دانشگاه تبریز، دانشکده برنامه‌ریزی و علوم محیطی، استاد راهنما: مریم بیاتی خطیبی.

صدیقه کیانی، سلمی و مهربانی، علی. (۱۳۹۶). شناسایی عوامل موثر بر امنیت گردشگری و نقش آن در رضایت، وفاداری و جذب گردشگران (نمونه موردی: گردشگران اصفهان)، فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی، دوره ۸، شماره ۵۲، صفحه ۲۲۹-۲۶۶.

صیدایی، سیداسکندر و هدایتی مقدم، زهرا. (۱۳۸۹). نقش امنیت در توسعه گردشگری، علوم اجتماعی، دوره ۴، شماره ۸، از صفحه ۹۷-۱۱۰.

فرمانی، مهدی، غفاری، محمد، شفیعی، نوید و زندی نسب، مصطفی. (۱۳۹۹). شناسایی و اولویت بندی ابعاد کیفیت تجربه گردشگر از دیدگاه گردشگران خارجی سفر کرده به شهر شیراز، دوفصلنامه مطالعات اجتماعی گردشگری، سال ۹، شماره ۱۷، بهار و تابستان ۱۴۰۰، صص. ۳۷۸-۳۵۳.

قنبری، ابوالفضل. (۱۳۹۷). سنجش ظرفیت برد اجتماعی گردشگری در کلیبر، نشریه علمی - پژوهشی جغرافیا و برنامه ریزی، سال ۲۲، شماره ۶۵، صص ۱-۲۲.

قنبری، ابوالفضل، کرمی، فریبا، ایمان زاده، طاها. (۱۴۰۱). ارزیابی موانع گردشگری پزشکی تبریز، فصلنامه گردشگری شهری، دوره ۹، شماره ۲، صص ۳۹-۲۷.

کلهر، رضا، ۱۳۸۸، درآمدی بر امنیت/انتظامی، انتشارات سازمان تحقیقات و مطالعات ناجا.

متقی، سمیرا، صادقی، محمد و دلالت، مراد. (۱۳۹۵). نقش امنیت در توسعه گردشگری بین‌المللی (نمونه موردی: گردشگران خارجی شهر یزد)، گردشگری شهری، دوره ۳، شماره ۱، صص ۷۷-۹۱.

منصوری مؤید، فرشته، یآوری و گهر، فاطمه. (۱۳۹۷). تأثیر امنیت اجتماعی بر تصویر ذهنی گردشگران خارجی از ایران: بررسی نقش تجربه، ارزش‌ها و نگرش‌ها، فصلنامه انجمن علوم مدیریت ایران، ۱۳ (۵۰)، صص ۱۳۴-۱۵۸.

وفادار، حدیث. (۱۳۹۶). بازنمایی و تبیین نقش امنیت در جذب گردشگران (نمونه موردی گردشگران ورودی به شهر کرمان)، فصل نامه علمی - تخصصی دانش انتظامی، سال ۸، شماره ۲۱، صص ۱۲۳-۱۶۰.

هزارجریبی، جعفر. (۱۳۹۰). احساس امنیت اجتماعی از منظر توسعه گردشگری، مجله جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی، سال ۲۲، شماره پیاپی ۴۲، شماره ۲، صص ۱۲۱ - ۱۴۳.

Ahmadzadeh, Hassan, Dadashpour Moghaddam, Majid, Valizadeh, Reza. (1401). Urban Tourism Revival Strategy for the Post-Coronavirus Pandemic Era Based on Spatial Modeling Approach, Scientific Journal of Geography and Planning, Year 26, Issue 82, Winter 1401, p. 5. [In persian]

Esfandiar, Kourosh, Sharifi Tehrani, Mohammad and Shafii Arabi, Mohammad Ali. (1393). The Role of Security in Creating Foreign Tourists' Mental Image of Iran's Destination, The First International Scientific Conference on Strategic Tourism Development of the Islamic Republic of Iran, Challenges and Prospects. [In persian]

Pashapour, Ebrahim. (1392). Evaluation of Spatial Distribution of Fruit and Vegetable Fields Using Geographic Information System (GIS), Case Study of Tabriz City, Master's Thesis in Geography and Tourism Planning, University of Tabriz, Faculty of Planning and Environmental Sciences, Supervisor: Rahim Heydari Chianeh. [In persian]

Teymouri, Raziéh. Karami, Fariba and Amin Safdari Molan. (2014). Factors affecting tourism in urban historical sites, a case study: Tabriz Metropolitan Historical Bazaar, Urban Tourism, Volume 1, Issue 1, pp. 78-63. [In persian]

Jahanbakhsh, Saeed. (2018). Assessment of the human bioclimate of Tabriz and the thermal needs of buildings, Quarterly Journal of Geographical Research, Year 13, Issue 48. [In persian]

- Khoshfar, Gholam Reza, Esfandian, Azita and Rahmani, Maryam. (2013). Study of the feeling of individual and social security from the perspective of tourists and the factors affecting it; Case study: tourists in the Naharkhoran and Alangdareh tourist areas of Gorgan city, *Journal of Tourism Planning and Development*, Year 2, Issue 6, pp. 181-202. [In persian]
- Rezaei, Mohammad Reza, Moradi Ramghani, Reza. (2014). Measuring the impact of the performance of tourism destination security components on the satisfaction of foreign tourists in line with the sustainable development of the tourism industry in Shiraz Metropolitan City, *Journal of Geography and Environmental Sustainability*, Volume 12, Issue 4, Fall 1401, pp. 1-22. [In persian]
- Ranjbarian, Bahram, Khazaie-Pool, Javad and Baloei-Jamkhaneh, Hadi. (2012). Analyzing the strengths, weaknesses, opportunities and threats of foreign tourism in Isfahan province using the fuzzy analytic hierarchy process technique, *Tourism Planning and Development*, Volume 1, Issue 1, pp. 13-34. [In persian]
- Soltani, Alireza. (2008). Pathology of common urban development patterns in Iran with emphasis on urban development plans, Study of the comprehensive plan of Tabriz city, PhD thesis in Geography and Urban Planning, University of Tabriz, Faculty of Planning and Environmental Sciences. [In persian]
- Shahyoundi, Ahmad, Raisi-Vanani, Reza and Soltani, Marzieh. (2011). The effect of psychological and social security on attracting foreign tourists (a case study of foreign tourists entering Isfahan in 2010) *Quarterly Journal of Law and Order*, No. 1, Year 4, pp. 165-137. [In persian]
- Sadeghloo, Tahereh and Yar Ahmadi, Mitra. (2010). Investigating the effect of tourists' presence on the social health of host communities (Case study: Model villages of tourism in Binalood County), *Bi-Quarterly Journal of Social Studies of Tourism*, Year 9, No. 17, Spring and Summer 1400, pp. 352-321. [In persian]
- Sadeghi Amroabadi, Behrouz, Gogerdchian, Ahmad, Shahbazi, Najafeli and Seifi Kashefvari, Mohsen. (2014). The effects of economic security on the development of Iranian tourism, *Journal of Economic Studies and Policy*, Volume 10, No. 2, 171-198. [In persian]
- Salehi, Fariba. (2017). Investigating the Effect of Destination Marketing Management on Adjusting Tourism Seasonality, Case Study: Tabriz Metropolitan City, Master's Thesis in Geography and Tourism Planning, University of Tabriz, Faculty of Planning and Environmental Sciences, Supervisor: Maryam Bayati Khatibi. [In persian]
- Sedighe Kiani, Salmi and Mehrabi, Ali. (2017). Identifying Factors Affecting Tourism Security and Its Role in Satisfaction, Loyalty and Tourist Attraction (Case Study: Isfahan Tourists), *Quarterly Journal of Social Security Studies*, Volume 8, Issue 52, Pages 229-266. [In persian]
- Saydaei, Seydaskandar and Hedayati Moghadam, Zahra. (2010). The Role of Security in Tourism Development, *Social Sciences*, Volume 4, Issue 8, Pages 110-97. [In persian]
- Farmani, Mehdi, Ghafari, Mohammad, Shafiee, Navid and Zandi Nasab, Mustafa. (2010). Identifying and prioritizing the dimensions of the quality of tourist experience from the perspective of foreign tourists who have traveled to the city of Shiraz, *Bi-Quarterly Journal of Social Studies of Tourism*, Year 9, Issue 17, Spring and Summer 1400, pp. 378-353. [In persian]
- Ghanbari, Abolfazl. (2018). Measuring the social carrying capacity of tourism in Kalybar, *Scientific and Research Journal of Geography and Planning*, Year 22, Issue 65, pp. 22-1. [In persian]
- Ghanbari, Abolfazl, Karami, Fariba, Imanzadeh, Taha. (2018). Assessing the barriers to medical tourism in Tabriz, *Quarterly Journal of Urban Tourism*, Volume 9, Issue 2, pp. 39-27. [In persian]
- Kalhor, Reza, 2009, Introduction to Law Enforcement Security, NAJA Research and Studies Organization Publications. [In persian]
- Mottaghi, Samira, Sadeghi, Mohammad and Dalalat, Morad. (2016). The role of security in the development of international tourism (case study: foreign tourists in Yazd), *Urban Tourism*, Volume 3, Issue 1, pp. 77-91. [In persian]

- Mansouri Moayed, Fereshteh, Yavari and Gohar, Fatemeh. (2018). The impact of social security on the mental image of foreign tourists from Iran: A study of the role of experience, values and attitudes, *Quarterly Journal of the Iranian Management Sciences Association*, 13(50), pp. 134-158. [In persian]
- Vafadar, Hadith. (2017). Representation and explanation of the role of security in attracting tourists (case study of tourists entering Kerman), *Scientific-Specialized Quarterly Journal of Law Enforcement Knowledge*, Year 8, Issue 21, pp. 123-160. [In persian]
- Hezarjaribi, Jafar. (2011). Feeling of social security from the perspective of tourism development, *Journal of Geography and Environmental Planning*, Year 22, Issue 42, No. 2, pp. 121-143. [In persian]
- Anwar, E., Nazrin, A., Noorbaizura, S.B. and Noor, A. (2012). *The effectiveness of safe city programs me as Safety basic in tourism industry*: case study in Putrajaya. *Procedia- Social and Behavioral Sciences* (42): 477- 485.
- Artuğer, S. (2015). *The effect of risk perceptions on tourists' revisit intentions*. *European Journal of Business and Management*, 7(2), 36-43.
- Brendan, C., 2016, *Tourism Culture: Nexus, Characteristics, Context and Sustainability, Tourism Management*, Vol. 53, PP. 229–243.
- C. Xie, J. Zhang, A.M. Morrison(2021). Developing a scale to measure tourist perceived safety *Journal of Travel Research*, 60 (6), pp. 1232-1251
- C.H. Yen, S.H. Tsaur, C.H. (2021) Tsai Destination safety climate: Scale development and validation *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 38 (3), pp. 303-315
- Daase, Christopher. (2010). *“National, Societal, and Human Security: On the Transformation of Political Language”*, *Historical Social Research*, 35, 4: 22-37.
- Hall, Michael. (2008). *Travel and Tourism in The Third World*, New York, Routledge.
- Jensen, s. (2016). *Social Trust, Safety and the Choice of Tourist Destination*. *Business and Management Horizons*, 4(1), 1-9.
- Joseph J. Simpson, Penny M. Simpson, Oliver Cruz-Milan (2016) *Attitude towards immigrants and security: Effects on destinationloyal tourists*, *Tourism Management*, Volume 386-373 ,57
- Jus, N., & Misrahi, T. (2021). Travel & Tourism Economic Impact 2021 (Issue, June). World TravelTourismCouncil.<https://wttc.org/Portals/0/Documents/Reports/2021/Global%20Economic%20Impact%20and%20Trends%202021.pdf?ver=2021-07-01-114957-177>
- Kaur, G. (2017). *The importance of digital marketing in the tourism industry*. *International Journal of Research-Granthaalayah*, 5(6), 72-77.
- Khoshkhoo, M. H., Alizadeh, V., & Pratt, S. (2017). *The economic contribution of tourism in Iran: An input–output approach. Tourism analysis*, 22(3), 435-441.
- Kılıçlar, A., Uşaklı, A., Tayfun, A.(2017). *Terrorism prevention in tourism destinations*: Security forces vs. civil authority perspectives, *Journal of Destination Marketing & Management* (2017), <http://dx.doi.org/10.1016/j.jdmm.2017.04.006>.
- Korstanje, M. E., & George, B. (2020). *Safety, Fear, Risk and Terrorism in the Context of Religious Tourism*. In *Tourism, Terrorism and Security*. Emerald Publishing Limited.
- Okaka, W. (2007, May). *The role of media communications in developing tourism policy and cross cultural communication for peace, security for sustainable tourism industry in Africa*. In *Proceedings of the 4th International Institute of Peace through Tourism (IIPT), African Conference on Peace through Tourism at Educators' Forum, Kampala (Uganda)* (pp. 19-22).
- Pizam , Abraham,& yoel , Mansfield.(1982) . *toward a theory of tourism security,London*
- Pocock, N. (2015). Emotional entanglements in tourism research. *Annals of Tourism Research*, 53, 31-45.
- Radović, V. and Arabska, E. (2016). *Consideration of security aspects in Serbian tourism industry”*, Fakultet za sport i turizam, Novi Sad, TIMS Acta , 10, pp 71-80.
- Steiner, Christian. (2006). *Social distance, Security Threats and Tourism Volatility* ,University of Mainz Germany.

- Tarlow, P. (2014), *“Tourism Security: Strategies for Effectively Managing Travel Risk and Safety”*, Butterworth-Heinemann, 1st Edition
- UNWTO. (2018). Tourism highlights: 2018 edition. World Tourism Organisation. <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284419876>
- Urry, J. (1995). *Consuming Places*, Routledge.
- Y. Zou, F. Meng. (2020) Chinese tourists' sense of safety: Perceptions of expected and experienced destination safety *Current Issues in Tourism*, 23, pp. 1886-1899
- Zargaran Khouzani, F., Shahjafari, A., Mollaei, M. (2021). Applying the Q Method in Identifying Mental Patterns: The Experience of Religious Tourists. *Tourism Management Studies*, 17(1), -. doi: 10.22054/tms.2021.59828.2520
- ŽUROMSKAITĖ, B., NAGAJ, R., & DAČIULYTĖ, R. (2018, May). *Source of Information on the Perceived Risk and Safety in the Tourism Industry*. In 5th International Scientific Conference on Modern Economics (Vol. 14, p. 266).